

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.20.28

Inventaris van het archief van de Plantage Spieringshoek aan de Commewijne, 1819-na 1955

J.A.A. Bervoets

Nationaal Archief, Den Haag 1976

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Verwant materiaal.....	8
Beschikbaarheid van kopieën.....	8
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	9

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Plantage Spieringshoek

Archiefbloknummer:

I20587

Omvang:

14 inventarisnummer(s)0,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften. Het archief bevat verder een aantal kaarten en plattegronden.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Plantage Spieringshoek aan de Commewijne (1819-1887)

N.V. "West-Indische Landbouwmaatschappij Spieringshoek" (1887-1907)

N.V. "Cultuuronderneming Spieringshoek" (1907-1955)

Samenvatting van de inhoud van het archief:

In het archief bevinden zich hoofdzakelijk akten met betrekking tot aankoop en overdracht van gronden van Plantage Spieringshoek aan de Commewijne en zijn rechtsopvolgers: de n.v. "West-Indische Landbouwmaatschappij Spieringshoek" en de n.v. "Cultuuronderneming Spieringshoek" in Suriname over de periode 1816-1955.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Plantage Spieringshoek, nummer toegang 2.20.28, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Plantage Spieringshoek, 2.20.28, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

De koffieplantage Spieringshoek, geleden aan de Commewijne, dankt zijn naam aan de oorspronkelijke eigenaar, luitenant-kolonel J.H.C. Spiering, directeur van de fortificatiën in Suriname. De plantage werd nagelaten aan Jean Nepveu, die gehuwd was met Elisabeth Buys. Deze was op haar beurt bezitster van de plantages Buyslust en Stolkertsvlijt, die zij had geërfd van Isack en Jan Stolkert. Al deze plantages waren in 1745 uitgezet en grensden aan de moestuin Thyronne, die eigendom was van de befaamde planter S.L. Neale in Berlijn ¹.

Het zou tot ver in de 19e eeuw duren, voordat de percelen Spieringshoek, Stolkertsvlijt en Buyslust werden samengevoegd tot één plantage. Inmiddels werd in 1838 de moestuin Thyronne bij de plantage Spieringshoek gevoegd. De ondernemer Theodore Bray ², die uiteindelijk in 1876 eigenaar was geworden van alle percelen, richtte samen met zijn familieleden de N.V. "West-Indische Landbouwmaatschappij Spieringshoek" op om met behulp van Brits-Indische werklieden cacao te winnen. De exploitatie werd in 1907 voortgezet door de N.V. "Cultuuronderneming Spieringshoek", opgericht door Jansje en Elisabeth Swijt en Alfred de la Parra. Zij is tot op heden blijven voortbestaan en verbouwt nu citrusvruchten.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

De archivalia werden in 1976 door F. Vas Nunes in Kapellenbosch (België) aan het Algemeen Rijksarchief overgedragen en geïnventariseerd door drs. J.A.A. Bervoets, chartermeester bij de Tweede Afdeling van het Algemeen Rijksarchief.

Schenking (van een niet overheidsarchief)

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Het archief is door schenking verworven.

1 Zie over hem: C.F. Gülcher, Een Surinaamsch koffieplanter uit de 18e eeuw (S.L. Neale), in: West-Indische Gids, deel 25, 1943, p. 41-59.

2 Zie over hem: H.C. van Renselaar, Theodore Bray, planter and draughtsman in Surinam, in: Tropical man, vol. 1, 1968, p.140-151. Zie ook coll. Gülcher, inventarisnummer 42.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

**BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN
ARCHIEFBESTANDDELEN**

- 1** Akte houdende de koop van het perceel Thyronne door J.F. Ohland uit de openbare veiling door raden in het Hof van Civiele Justitie te Paramaribo ten behoeve van Laurentius Neale, gemachtigde van Cornelia Vollarde-de Wendegatz met garantiebewijs en kaarten van de plantage en van de ligging van gronden ten opzichte van de plantages Stolkertvljijt en Buyslust.
1819. 4 stukken.
Deze kaarten zijn kopieën van opmetingen van P. Gardin, gezworen landmeter, 1745 en 1762.
- 2** Stukken betreffende de overdracht van de plantage Thyronne door Frederik Taunay aan Jean Louis Victor Karsseboom, gemachtigde van de gezamenlijke eigenaren van de plantage Spieringshoek.
8 augustus 1838. 2 katernen
- 3** Stukken betreffende de overdracht van een zesde gedeelte van de plantage Spieringshoek door Jean Louis Victor Karsseboom, gemachtigde van Jacob Andries Luchtmans, Gijsbert Johan Luchtmans, Martha Johanna Luchtmans en Cornelia Antonia Luchtmans aan Benedictus van der Velden en Susanna Antoinetta van der Velden.
1838-1839. 1 omslag
- 4** Kaart gemaakt naar aanleiding van de opmeting van een stuk land, na 1787 bekend als de plantage Spieringshoek, door P. Gardin, landmeter, in 1745.
1850. 1 stuk
- 5** Stukken betreffende de koop van de plantage Spieringshoek en het perceel Thyronne door Jean Frowin en Theodore de Bray uit de openbare veiling ten behoeve van Jacob Andries Luchtmans, Gijsbert Johannes Luchtmans, Martha Johanna Luchtmans, Cornelia Antonia Luchtmans, Benedictus van der Velden en Susanna Antoinetta van der Velden door J.M.J. Eijken Sluijters, commissaris van het gerechtshof in Paramaribo, met staat van de geregistreerde slaven.
1853. 1 omslag
- 6** Akte houdende verklaringen van Jean Aubin Nepveu, Louise Antoine Roosmalen Nepveu, Johan Willem Everhard Romer en Antonie van Goudoever ten aanzien van de door Suzanna Antoinetta Nepveu nagelaten plantage Spieringshoek.
23 augustus 1854. 1 stuk.
- 7** Stukken betreffende de overdracht van de helft van de aandelen in de plantages Thyronne en Spieringshoek door Jean Frowin aan Theodore de Bray.
1863. 1 omslag.
- 8** Akte houdende de overdracht van de plantages Stolkertvljijt en Buyslust aan de Helenakreek (Beneden-Commewijne) door Gijsbert Brandon en Sara Ann Bent aan Carel Jacob Leijnsner, gemachtigde van Theodore Bray, ten overstaan van Willem Jacob Pape, notaris in Paramaribo, met grondbrief, garantiebewijs en kaarten van de percelen.
1876. 5 stukken
- 9** Akte houdende de oprichting van de naamloze vennootschap "West-Indische

-
- Landbouwmaatschappij Spieringshoek" door Louise Jacqueline Bray, Auguste Bray en Theodore Bray ten overstaan van Jan Alidanus de Wolff, notaris in Vlissingen, met afschrift van Koninklijk Besluit, houdende goedkeuring van de statuten. 27 juni en 13 juli 1887. 2 stukken
- 10** Akte houdende de oprichting van een naamloze vennootschap "Cultuuronderneming Spieringshoek" door Jansje en Elisabeth Swijt ten overstaan van Antonius Adriaan ter Laag, notaris in Paramaribo. 20 april 1907. 1 stuk
- 11** Akte houdende een volmacht door Jansje Swijt en haar man Alfred de la Parra aan Abraham Fernandes en, bij diens afwezigheid, aan Jacques Abraham de la Fuente, tot het beheer van de plantage Spieringshoek, ten overstaan van Arnold Julius da Costa, notaris in Paramaribo. 14 juni 1919. 1 stuk
- 12** Akte houdende een volmacht aan n.n. door Marinus Alfred de la Parra, administrateur, en aandeelhouders van de n.v. Cultuuronderneming Spieringshoek, om hen te vertegenwoordigen in de buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering in Paramaribo, ten overstaan van Adolf Roes, notaris in Amsterdam, met aantekeningen over door de gevolmachtigde te nemen besluiten. 18 augustus 1931 en z.j. 2 stukken
- 13** Plattegrond van de percelen van de plantage Spieringshoek, met aantekeningen. Z.j. (na 1955). 1 stuk
- 14** Anonieme aantekeningen over overdrachten van de plantage Spieringshoek en de grond Thyronne. Z.j. 1 stuk